Vaderschapskennis, nr. 36

Januari 2025, 4e jaargang, nr. 1.

Versie: 30-01-2025

© Bob de Raadt

Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider – lid Connect2Grow > Connect2Fathers – Auteur/boekenrecensent/blogger – Assistent onderzoek bij de afd. Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC Sophia – ROTTERDAM – extern adviseur Veer-Krachtige Ouders, lid KlankBordGroep Zuyd Hogeschool Sittard-Heerlen. www.bobderaadt.nl
www.bobderaadt.nl/vaderschap.php **(interviews & boekrecensies)**
www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php **(Rotterdams project 'vaderschap')**
www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php **(kwetsbare zwangeren/risicofactoren)**
www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php **(online magazine vaderschap & vaderschapsontwikkelingen)**
www.bobderaadt.nl/oudersenchristelijkgeloof/Daddycation/betrokkenvaderschap.php
www.bobderaadt.nl/VaderKrachtCentraal.php **: christelijk geïnspireerd online magazine**
www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php **Vaders doen ertoe**.
www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php **vaderbeeld**
www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php

Mailadres: bobderaadt@live.nl

Agenda

Het Zorgcongres
THEMA
Vanuit de moederschoot in zorgverleners handen
WANNEER?
15 april 2025
DOELGROEP
Kraamzorg, (kinder) verpleegkundigen, NICU/ HC-verpleegkundigen, verloskundigen en specialisten.
DAGVOORZITTER
Dr. Pieter van Dijkhuizen
Kinderarts
SPREKER
Jozua van Duuren
Verpleegkundige op de neonatale intensive care
THEMA
Mag ik er zijn?
SPREKER
Dr. Johanneke Harteman
Kinderneuroloog
THEMA
Kwetsbaar leven, als begin en einde dicht bij elkaar liggen
SPREKER
Bob de Raadt
Medisch-maatschappelijk werker methodisch ouderbegeleider
THEMA
De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname
SPREKER
Hanneke ter Beek
Ambulanceverpleegkundige en coach
THEMA
Wat als ik...
INFORMATIE EN TICKETS
Kijk op onze website
hetzorgcongres.nl

Inhoudsopgave:

- **Agenda** (pag. 2-3)
- **Nieuwsberichten**, pag. 4
- **Postpartum depressie,** pag. 6
- **Zorgcongres op 15 april 2025, te Nijkerk** (pag. 8)**:**
  - congresinformatie
  - column van Jozua van Duuren
  - blog: Een nieuw jaar (Bob de Raadt); pag. 10
- **NEW PUBLICATIONS** (SIRG-FCAR), pag. 12
- **Vaderschapskennis: diverse aspecten:**
  - patrascentie, pag. 17
  - vaderfactor, pag. 20
- **Boekbespreking – review** (pag. 21):
  - Inge van der Vies (2024) *Was dit nu allemaal waard? De vele wegen die naar moederschap leiden; autobiografische roman* – Soest: Uitg. *BoekScout*.

Agenda

- 6 maart 2025 > klinische les over vaderschap en de bejegening naar vaders toe (binnen de GGZ). Aanvraag: Moeder Baby Unit (MBU) - St. Antonius Ziekenhuis, Utrecht.
- 15 april 2025 Zorgcongres '*Vanuit de moederschoot in* ***zorgverleners*** *handen*', te Nijkerk. Informatie: www.hetzorgcongres.nl [1]
  1) 11:55 Presentatie: Bob de Raadt *'De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname'*
  2) *De kwetsbare zorgverlener* **Workshopleider**s Johanneke Harteman & Bob de Raadt
  In deze workshop staat de kwetsbare zorgverlener centraal. Zorg geven kan emotioneel en fysiek zwaar zijn, vooral wanneer je geconfronteerd wordt met moeilijke situaties, zoals verlies, heftige emoties van patiënten/ouders, of morele dilemma's. Hoe zorg je dan goed voor jezelf? Tijdens deze workshop gaan we dieper in op de balans tussen professionele betrokkenheid en persoonlijke kwetsbaarheid. We bespreken manieren om je eigen grenzen te bewaken, veerkracht op te bouwen en steun te vinden in je omgeving. Dit is een waardevolle sessie voor iedereen die in de zorg werkt en wil leren omgaan met de uitdagingen die bij dit werk komen kijken.
- 30 januari 2025 bijeenkomst C-4PO [2],[3] te Amsterdam. Info: zie in de rubriek nieuwsberichten

[1] Zie ook op: www.medischescholing.nl/praktijkverpleegkundige-huisartsenzorg-pvh/org/2432/het-zorgcongres/cursus/51341/het-zorgcongres

[2] www.c4po.eu/over

[3] Deze verwijzing staat in het verslag van de tweede bijeenkomst van C-4PO, te Rotterdam: voetnoot: 42 > pag. 21 > *Verslag 2de workshop begeleidingsethiek C-4PO over de inzet van big data in de eerste 1.000 dagen na conceptie van kinderen in Nederland*. Voor studie- en documentatiemateriaal m.b.t. vader-participatie en vaderbetrokkenheid, zie: www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews met vaders, vanuit de geboortezorg en neonatologie), www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php : m.n. het symposium: 'Ode aan het vaderschap': www.bobderaadt.nl/odeaanhetvaderschap.php , www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (artikelen e.a.), www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (onderzoek).

Nieuwsberichten

- www.daimh.nl/nieuws/voorzitter-fernanda-sampaio-de-carvalho-daimh-moet-zichtbaarder-worden/ - zie ook: www.vakbladvroeg.nl/brede-blik-tijdens-eerste-1000-dagen-enorm-belangrijk/ (18-12-2024) > *DAIMH, voluit Dutch Association for Infant Mental Health, biedt een onderkomen aan iedere professional die betrokken is bij de geestelijke gezondheidszorg van nog ongeboren kinderen, baby's, peuters. De vereniging bevordert en erkent opleidingen op het gebied van Infant Mental Health (IMH) en volgt prominent wetenschappelijk onderzoek rondom de mentale ontwikkeling van zeer jonge kinderen.*
  "Dankzij de IMH-visie is het duidelijk dat je nooit alleen met de kinderontwikkeling te maken hebt. Minstens zo essentieel is het om oog te hebben voor de ontwikkeling van het ouderschap, met name hoe dit zich laat vormen door de zorg voor hun kind. Dit geldt overigens ook andersom, de invulling van het ouderschap heeft invloed op de ontwikkeling van het kind. Dus als je als professional met een advies komt, is het belangrijk je te realiseren dat dit effect kan hebben op alle gezinsleden inclusief broertjes en zusjes. Ieders ontwikkeling hangt samen met die van de anderen." Belangrijk is hierbij ook de aandacht voor de rol die vaders spelen in het leven van hun kinderen.

- Beste deelnemers aan de **C-4PO[4] ethiekworkshops**,

De ontwikkeling van een kind tijdens de zwangerschap en kindertijd is erg belangrijk voor gezondheid en welzijn later. Helaas begint niet elk kind met dezelfde kansen. Ons landelijke consortium C-4PO heeft vanuit de Nationale WetenschapsAgenda de opdracht gekregen om te onderzoeken of en hoe JGZ-gegevens gebruikt kunnen worden om kinderen en hun ouders beter te ondersteunen.

Programma
Graag nodigen we u uit voor een workshop ethiek over het ondersteunen van ouders en kinderen met behulp van big data. Tijdens deze bijeenkomst op 30 januari 2025 gaan we aan de hand van het *Big Data voor Kansen in de Kindertijd*-scenario gezamenlijk na welke mogelijke effecten (positief, negatief) het combineren van gegevens uit de JGZ met gegevens over alle Nederlanders bij het CBS hebben en welke waarden daarbij een rol spelen. We gaan ook in op handelingsopties om positieve effecten zoveel mogelijk te bevorderen en negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken. Dat is nodig om die waarden te bevorderen die centraal staan in de jeugdgezondheidszorg. De workshop wordt begeleid door een ervaren team van de Sectie Ethiek en Recht van de Gezondheidszorg van het LUMC (moderator: André Krom).

Scenario 'Big Data voor Kansen in de Kindertijd'
Het gebruik van big data voor de jeugdgezondheidszorg is nieuw. Het is veelbelovend, maar tegelijk ook spannend. Er staat namelijk veel op het spel in de jeugdgezondheidszorg. Denk naast het welzijn en de gezondheid van kinderen ook aan het belang van behoud van vertrouwen.

Door gegevens uit de JGZ te combineren met gegevens bij het CBS kan onderzocht worden welke verbanden er zijn tussen de gezondheid van kinderen en allerlei sociaaleconomische factoren (inkomen, opleidingsniveau, etc.) van het gezin waarin zij opgroeien. Met die inzichten kan aan belangrijke doelen worden gewerkt:
Gerichter zorg verlenen, rekening houdend met de specifieke situatie van ouders en kind
Meten hoe effectief interventies zijn voor de ontwikkeling van het kind
Het bespreken van de verwachte ontwikkeling van het kind op het consultatiebureau

[4] C-4PO: Children and (future) Parents, supported by Prediction and Professionals in Prevention, to improve Opportunity (C-4PO) - www.c4po.nl - *C-4PO is een samenwerkingsverband tussen 25 universiteiten, kennisinstellingen en zorgorganisaties waarbij onderzoeken hoe (aanstaande) ouders tijdens de zwangerschap en vroege jeugd het beste ondersteund kunnen worden.*

Wat levert deze ethiekworkshop op?
We creëren met deze workshop een beeld van onder welke voorwaarden het ethisch verantwoord kan zijn om gegevens uit de JGZ te combineren met gegevens bij het CBS. Dat is niet alleen leerzaam voor u, maar ook voor ons. De bevindingen worden na afloop gebundeld in een verslag dat publiekelijk beschikbaar wordt gesteld (deelnemers blijven anoniem), en we nemen de uitkomsten ook mee in de doorontwikkeling van **project C-4PO**.

*Aanvullende informatie:
Hoe kan je (aanstaande) ouders ondersteunen tijdens de eerste 1000 dagen?
De ontwikkeling van een kind tijdens de zwangerschap en de eerste twee jaar van het leven heeft invloed op de gezondheid en ontwikkeling tijdens het hele leven. In dit project wordt onderzocht hoe (aanstaande) ouders in deze periode het beste kunnen worden ondersteund.
Bijvoorbeeld welke kenmerken in het vroege leven samenhangen met ongunstige ontwikkeling of gezondheidsproblemen op een later moment? Daarbij wordt gebruik gemaakt van gepseudonimiseerde gegevens over de gezondheid en ontwikkeling van honderdduizenden kinderen die al wat ouder zijn, binnen de beveiligde data-omgeving van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).
Het project gaat in drie regio's met ouders én professionals in de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg aan de slag met de resultaten van het onderzoek. Door vroegtijdig inzicht te krijgen in de situatie van een kind, kunnen zij samen besluiten op welke manier (aanstaande) ouders het beste ondersteund kunnen worden. De gegevens blijven achter slot en grendel bij het CBS.

- www.linkedin.com/feed/update/urn:li:groupPost:2647937-7283418256055369729/ ZorgEnJeugdZorgEnJeugdBob de Raadt • UBob de Raadt • U1 u • 1 uur geleden; posted op 10-01-2025 LinkedIn.
  In het online magazine 'Vaderschapskennis' deel ik content over vaderschap, vaderschapsontwikkeling, vaderparticipatie, patrascentie (de transitie naar vaderschap), facetten van de vaderschapstheorie, boekrecensies, bijeenkomsten, overzicht van nieuwe publicaties, nieuwsberichten over de samenwerking binnen de vadercoalitie (organisaties en personen die zich bezighouden met het versterken van vaderbetrokkenheid). Inmiddels is de 4e jaargang gestart en werk ik als redacteur en auteur aan het volgende nummer.
  Je kunt de edities van Vaderschapskennis lezen op https://lnkd.in/e2FyUezg
  Voor contact: bobderaadt@live.nl
  Op mijn website vind je ook andere thema's m.b.t. opvoeding, vaderschap, sociale verloskunde, de vaderfactor, postpartum depressie & vaderschap (de patrascentrische depressie), over zingeving, over het thema 'vaders doen ertoe/Fathers Matters', toepassingen van methodieken als de methodische ouderbegeleiding en contextuele hulpverlening e.d.
  Veel lees- en studieplezier. Reacties zijn van harte welkom!
  Bob de Raadt, freelance contextueel hulpverlener, auteur Vaderschapskennis, boekenrecensent, voorheen gastdocent Erasmus MC Academie.

- Cecile Winkelman, MACecile Winkelman, MA • 1e • 1eStichting Families Foundation Opvoeden in Diversiteit (zzp)Stichting Families Foundation Opvoeden in Diversiteit (zzp)1 u • Bewerkt • 1 uur geleden (posted op LinkedIn 13-01-2025)
  2025 is begonnen, dit jaar vieren we 20 jaar Triple P, Positief Opvoeden in Nederland. Onder het motto: ' De kracht van ervaring, de focus op de toekomst' kijken we terug op wat we in 20 jaar hebben geleerd en hoe we ouders kunnen blijven ondersteunen nu en in de toekomst.

Triple P Nederland Families Foundation fadma Bouchataoui Marjolein Keij Hanna De Koning Nynke Steenbergen-Terpstra Caroline Vink Rutger Hageraats Daphne Bandel-van Meer Kirsten Tanis Natalie Jonkers Eleanne Plaizier Dr. Krista Okma Raymond Pinas Abdellah Mehraz David Borman Bob de Raadt Niels Meijerink Violet Petit-Steeghs

Postpartum depressie:

- www.vakbladvroeg.nl/twee-kinderen-twee-depressies/ > **Recensie** *'Mama huilt harder; twee kinderen, twee depressies'*

Mama huilt harder is een boek van Leslie Keijzer dat je meeneemt in de belevingswereld en zoektocht van een jonge moeder die een postnatale depressie blijkt te hebben.
In dit boek neemt de auteur je mee in haar leven en in de veranderingen die de komst van haar kinderen teweegbracht. Hevige gevoelens van somberheid en angst komen dan haar leven binnen en Leslie voelt zich vaak niet begrepen. Je haalt uit haar persoonlijke verhaal de wanhoop en eenzaamheid die een depressie met zich meebrengt. En ook de impact die dit heeft op een jong gezin en naasten. *Mama huilt harder. Twee kinderen, twee depressies Auteur: Leslie Keijzer*
ISBN: **9789021046099** Pagina's: **256 pagina's** Publicatiedatum: **27-07-2024**. Bron: Editie 14 januari 2025 – *VROEG, vakblad rond het jonge kind*.

- Zie voor meer informatie over een postpartum depressie (zo mogelijk ook bij vaders/mannen/partners): www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php
- Raakvlakken met een PPD: **Vooral ervaringen tijdens bevalling van invloed op ontwikkelen posttraumatische stressklachten**

Als de ervaringen tijdens de bevalling niet overeenkomen met de verwachtingen die vrouwen en hun partners vooraf van de bevalling hadden, leidt dit dan tot posttraumatische stressklachten? De ervaringen op zichzelf spelen een grotere rol, blijkt uit dit onderzoek. Bron: www.kennispoort-verloskunde.nl/onderzoek-in-t-kort/vooral-ervaringen-tijdens-bevalling-van-invloed-op-ontwikkelen-posttraumatische-stressklachten/?utm_source=Kennispoort+Verloskunde& - www.pspsychub.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/bjhp.12738

- Postpartum depressie & patracentrische depressie (PPD bij vaders/mannen): Momenteel krijgt dit thema langzamerhand meer aandacht en dat is terecht. In artikelen, webinars en krantenberichten wordt stilgestaan bij de symptomen en de gevolgen van een postpartum depressie of een patracentrische depressie bij mannen/vaders/partners. Die aandacht is een nodige en belangrijke ontwikkeling.
  - www.proparents.nl/ook-vaders-kunnen-mentale-klachten-ervaren-na-de-geboorte/ Vaders: zo herken je depressie of posttraumatische stress

Hoe herken je een postpartum depressie of post-traumatische stress-stoornis? Postpartum depressie en post-traumatische stressstoornis treffen ook vaders. Hoe herken je de signalen van PPD of PTSS? En wat kun je vervolgens doen?
"**Na de geboorte van een kind verandert er veel voor ouders. De veranderde rol, toename van verantwoordelijkheden, slaapgebrek en een eventuele voorgeschiedenis van psychische klachten kunnen leiden tot postpartum depressie (PPD) of posttraumatische stressstoornis (PTSS). Vaak wordt gedacht dat alleen vrouwen worden getroffen, maar ook mannen kunnen worstelen met deze klachten. Hoe herken je de signalen van PPD of PTSS? En wat als je de bevalling als traumatisch hebt ervaren? Lees hoe je de symptomen vroegtijdig kunt herkennen en welke stappen je kunt zetten om hulp te zoeken".**

- www.dewereldvanmeja.nl/patrescentie-een-nieuw-begrip-sander-voesten-auteur-van-het-boek-dubbel-gevoel-over-zijn-start-als-vader/
- www.limburger.nl/cnt/dmf20241031_95608142 > **Sander en Niek werden vader en kregen een postnatale depressie: 'Ik voelde geen liefde voor mijn kind, maar afkeer'. Artikel van Vincent Janssen en Kyra Volkers op vrijdag 1 november 2024.**
- Webinar Peripartumdepressie bij vaders op 5 november a.s. met Mijke Lambregtse-van den Berg en Sander Voesten. Morgen (05-11-2024) is het zover en organiseren we het webinar over postpartumdepressies bij vader. Een belangrijk onderwerp om kennis van te nemen. Organisatie: Landelijk Kenniscentrum Psychiatrie en Zwangerschap (LKPZ) > www.lkpz.nl/heb-je-mij-gezien-saskia-assenbroek/ >
- Verschenen bij uitgeverij SWP is het boek *'Postpartum depressie. Depressief na een bevalling: oorzaken, gevolgen en adequate ondersteuning'* (2014).
  Postpartum depressie komt schrikbarend veel voor. Op geen enkel moment in hun leven zijn vrouwen vatbaarder voor psychische aandoeningen dan in de periode rond een bevalling. Jaarlijks ontwikkelen in Nederland twintigduizend pasbevallen vrouwen een depressie of een aanverwante stoornis – vaak totaal onverwacht. Zij voelen zich intens verdrietig, leeg en angstig en schamen zich daarvoor. Wat zij ervaren strookt immers helemaal niet met de verwachting dat moeder worden een gelukkige en vreugdevolle ervaring is.
  Tijdige en adequate ondersteuning van vrouwen met een postpartum depressie is van cruciaal belang. Veel vrouwen krijgen die ondersteuning op dit moment niet, waardoor de depressie zwaarder wordt en langer duurt dan nodig is. Dat heeft grote gevolgen: voor de vrouw zelf, maar ook voor haar baby. Zijn ontwikkeling kan schade oplopen wanneer zijn moeder niet voldoende in staat is een gezonde gehechtheidsrelatie met hem op te bouwen.
  In het boek wordt, op basis van actuele wetenschappelijke inzichten, helder uiteengezet wat een postpartum depressie precies is, en hoe de getroffen vrouwen en hun kinderen adequaat kunnen worden geholpen.
  Het boek is een bron van toegankelijke en bruikbare informatie voor iedereen die werkt met (jonge) kinderen en hun ouders.
  * *Postpartum Depressie* is geschreven voor iedereen die steun wil bieden aan vrouwen die in deze bijzondere levensfase psychisch lijden. Het boek is een bron van toegankelijke en bruikbare informatie voor verloskundigen, gynaecologen, huisartsen, psychologen, psychiaters, kraamverzorgenden en medewerkers in de jeugdgezondheidszorg, maar ook voor andere belangstellenden, zoals de partners, familieleden en vrienden van vrouwen met een postpartum depressie.
  Anne Marleen Meulink is cultureel antropoloog en heeft een counselingspraktijk voor vrouwen met postpartum depressie. ISBN 9789088505195 | 140 pagina's. Bron: www.swpbook.com/boeken/71/informatieve-uitgaven/1749/postpartum-depressie#.VjHRyytb3ao

- Assenbroek, S. (2023) *Heb je mij gezien? – Mijn weg naar hulp en herstel bij een postpartum depressie* – Gouda: Uitg. Klare Taal – ISBN 9789083355634 – paperback.

Zorgcongres 15 april 2025, te Nijkerk.

Dit congres biedt een unieke gelegenheid voor zorgverleners van pasgeborenen om met elkaar in gesprek te gaan over de complexe en uitdagende vragen die in hun werk opkomen. Ervaren sprekers uit de praktijk zullen hun inzichten delen. Daarnaast vinden er interactieve workshops plaats, waarin deelnemers van gedachten kunnen wisselen. Tijdens de pauzes is er ook volop ruimte om met collega's in gesprek te gaan. De vragen die op dit congres besproken worden, zijn vaak bijna onmogelijke dilemma's. Hoe waardevol is het dan om samen met gelijkgestemde zorgverleners na te denken over de antwoorden. Dit congres is daarom een must voor iedere christelijke zorgverlener!

Dagprogramma.
08:15 Inloop (inleidend muzikaal intermezzo)
09:00 Opening: Dr. Pieter van Dijkhuizen
09:20 Presentatie: Jozua van Duuren
'Mag ik er zijn...?'
10:00 Presentatie: Johanneke Harteman
'Kwetsbaar leven, als begin en einde dicht bij elkaar liggen'
10:40 Pauze
11:05 Workshopronde 1
11:55 Presentatie: Bob de Raadt
'De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname'
12:30 Lunchpauze
13:45 Muzikaal intermezzo
Aansluitend presentatie van Hanneke ter Beek
'Wat als ik..?'
14:30 Vragen beantwoorden/forumdiscussie met alle sprekers
15:00 Workshopronde 2
15:45 Afsluiting: Dr. Pieter van Dijkhuizen
16:00 Borrel

Moment van verbinding voor zorgverleners. Het thema: "Vanuit de moederschoot in zorgverleners handen" is geïnspireerd door de Bijbeltekst uit Jeremia 1:5: "Voordat ik je vormde in de moederschoot, kende Ik je." In de ideale situatie ligt een pasgeboren kind veilig in de armen van de moeder, omringd door liefde en bescherming. Maar in de werkelijkheid verloopt het soms anders. Zorgverleners nemen de plaats van de ouders in en worden degenen die cruciale beslissingen moeten nemen en snel moeten handelen. De vertrouwde omarming van de ouders is afwezig, maar God is op de hoogte van elke situatie. Het is een grote verantwoordelijkheid die ons, als zorgverleners, is gegeven, en het vraagt om zorg en toewijding in het belang van het kind. 'Het-Zorgcongres' op 15 April 2025 behandelt dit onderwerp. (Specialistisch) verpleegkundigen/verzorgenden, PA's, VS'en, BMH'ers, artsen en andere geïnteresseerden zonder zorgachtergrond zijn van harte welkom.

Kinderarts dr. Pieter van Dijkhuizen 'Als het gaat om pasgeborenen, en zeker wanneer we spreken over te vroeg geboren kinderen, dan treft mij de kwetsbaarheid van ons bestaan. En dat niet alleen vanuit het perspectief van de hulpeloze zuigeling die aan onze zorgen is toevertrouwd, maar juist ook vanuit de positie van de ouders die zich ineens geconfronteerd zien met vragen die voor een mens vrijwel onmogelijk zijn om te beantwoorden. Bijvoorbeeld als het gaat om de vraag om wel of niet een actief beleid in te zetten, of om in bepaalde situaties wel of niet te behandelen. Ook zorgverleners worstelen met die vragen.'

'Ik vind het belangrijk om als 'christelijke' zorgverleners met elkaar van gedachten te wisselen over onderwerpen die ons raken. Niet iedereen van ons heeft in zijn of haar nabije omgeving collega's die overeenstemmen in levensbeschouwing. Het kan daarom soms moeilijk zijn om van gedachten te wisselen over ethische onderwerpen. Misschien voelen we ons soms alleen staan Juist ook als het gaat over een onderwerp als het pasgeboren leven, kunnen er veel vragen op ons af komen. Ik hoop dat het congres bijdraagt aan een goede gedachtewisseling hierover en dat we herkenning vinden in elkaars positie.' (dr. Pieter van Dijkhuizen)

- Jozua Van DuurenJozua Van Duuren • 1e • 1eNeonatal Intensive Care Nurse bij UMC UtrechtNeonatal Intensive Care Nurse bij UMC Utrecht51 m • 51 minuten geleden
  (posted op LinkedIn, 13-01-2025)
  Uitnodiging voor een bijzonder congres

  Veel ouders die een baby op de NICU hebben, leven in constante angst om hun kind te verliezen. We doen ons best om hen gerust te stellen, maar het blijft een emotioneel zware periode.

  Onlangs kwam een ouderpaar trots hun zoon aan ons "showen". Het jongetje was veel te vroeg geboren, en ze hadden lange tijd in onzekerheid geleefd of hij het zou redden. Nu, een jaar later, straalde hij van gezondheid. Het was prachtig om te zien. Ik vroeg hen wat ze in die moeilijke tijd het meest spannend vonden. Zijn moeder vertelde dat de diepe dalingen van de hartslag – vaak gepaard met alarmerende geluiden van de monitor – het zwaarst waren. Ze gaf aan dat ze bij binnenkomst in de NICU vaak eerst naar de monitor keek, voordat ze naar haar kind in de couveuse durfde te kijken. Ondanks onze uitleg blijft dit voor ouders een bron van spanning. Zijn vader noemde een ander moment: de keizersnede. Hij was niet alleen bang zijn kind te verliezen, maar ook zijn vrouw. Hij voelde zich machteloos, een toeschouwer in een situatie waarin hij geen controle had. Dat perspectief vond ik bijzonder indrukwekkend en het gaf mij opnieuw inzicht in de enorme druk die ouders ervaren.

  Tijdens het zorgcongres zal Bob de Raadt spreken over de stress die ouders doormaken tijdens een verblijf op de NICU. Zelf mag ik spreken over een ander belangrijk onderwerp: “Mag ik er zijn?” Zijn alle kinderen welkom op de NICU, of zijn er hiaten in onze zorg? Hoe ver kunnen en moeten we gaan als zorgverleners?
  Ik wil je graag uitnodigen om bij dit waardevolle congres aanwezig te zijn.

Het zorgcongres: https://lnkd.in/eufWGmyN
Thijs Aarten Bob de Raadt Hanneke ter Beek - Westerink Pieter van Dijkhuizen

❖ Blog: EEN NIEUW JAAR

Een nieuw jaar is begonnen

Een nieuw jaar wat voor ons ligt en wat nieuwe ontwikkelingen met zich mee zal brengen. Op 15 april 2025 mag ik spreken op het Zorgcongres* (in Nijkerk, locatie De Schakel, vergader- en congrescentrum – Oranjelaan 10 – 3862 CX Nijkerk) over het belangrijke thema: *'De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname'*. Uit persoonlijke en beroepservaring weet ik welke impact de opname van een baby op een Intensive Care Neonatologie heeft voor ouders.

Die persoonlijke ervaring[5] zal ik nooit vergeten, zo indringend en imponerend is dat geweest. Het raakte mijn onzekerheid en onmacht. Het gaf angst en tranen. Hoe ging het met mijn kind? Hoe levensbedreigend is haar medische situatie? Gaat zij het redden? Zal zij hier goed doorheen komen? Gebeden en gedachten werden omhoog gezonden. Een 'hotline'. Ik liep door een lange, schier eindeloze gang en kon mijn tranen niet bedwingen.

Op de couveuse-afdeling werd ik gelukkig goed opgevangen en kreeg ik deskundige uitleg. "Het was best spannend voor de baby, maar haar toestand was nu stabiel", vertelde de verpleegkundige. Later heb ik de kinderarts gesproken en hij vertelde mij nog meer details van de behandeling. Enigszins gerustgesteld kon ik bij de couveuse zijn en wat tegen mijn dochter zeggen. Ik heb een vinger in haar knuistje gelegd en er was wederzijds contact. Een ontroerend moment, onvergetelijk.

Ik was blij dat ik dit aan mijn vrouw kon vertellen, want zij was nog niet bij haar geweest. Zij moest eerst verder herstellen van de bevalling.

Stress

Rondom de bevalling heb ik dus veel stress meegemaakt. De bevalling van een tweeling is al een bijzondere situatie: fysiek, medisch, verpleegkundig, relationeel. En het is een wonder! Als vader stond ik actief bij het bed, om mijn vrouw te steunen. Ik zag de baby's geboren worden. Wonderlijk. Ik merkte ook de stress bij het medisch-verpleegkundig team, omdat de baby's om medische redenen geboren moesten worden. Die stress is voelbaar. Even werden

[5] Persoonlijk verhaal: vindplaats > www.bobderaadt.nl/vaderschap.php - www.vader-verhalen.nl

zij bij elkaar gelegd en direct daarna ging de jongste van de twee naar de couveuse-afdeling voor medische ondersteuning. Het contrast: de ene baby sliep rustig in een wiegje naast het bed van mijn vrouw en de ander lag op de IC. Vandaar mijn stress: onmacht, onzekerheid, onbekendheid, afhankelijkheid, angst, ongerustheid. Pendelen tussen de verschillende afdelingen en vertellen aan mijn vrouw, wat ik op de couveuse-afdeling had gehoord en gezien. Ook dat veroorzaakt een zekere spanning. En daarnaast leeft de familie mee en wil geïnformeerd worden. Ook dat vraagt tijd en energie.

Zorgcongres
Vanuit deze persoonlijke ervaring herkende ik de stress bij ouders van wie een kind op een afdeling Intensive Care kwam te liggen. Een medische opname van een kind op een IC is ingrijpend en vaak een emotionele rollercoaster. Wat er zich op zo'n afdeling afspeelt, is voor de buitenwereld veelal onbekend. Die kloof moet door menig ouder overbrugd worden. Die stress geldt ongeacht de leeftijd van het kind (baby of 17-jarige; acute problematiek of chronische ziekte).
Ook op de afdelingen verloskunde en de neonatologie kennen patiënten en ouders stressfenomenen: verschillende emoties, onmacht, slaapproblemen, spanningsklachten, geleefd worden, afhankelijkheid, onbegrip, hoofdpijn, kort lontje, tijdgebrek, paniek. Het is belangrijk om op het Zorgcongres aandacht te besteden aan deze aspecten, zeker met het oog op de geboortezorg. Denk maar aan postpartum stress en kenmerken van een postpartum depressie, zowel bij de moeder als bij de vader/partner. Dat laatste is veelal een te weinig gesignaleerd en onderkend probleemveld **.

Persoonlijk
Ik ben blij dat een aantal christelijke organisaties dit Zorgcongres steunen en ik denk dat deze problematiek ook herkenbaar zal zijn voor CGMV[6]-leden. Om deze reden vind ik het belangrijk om deze informatie via deze blog met u te delen.
Contactgegevens: Bob de Raadt, email: bobderaadt@live.nl
In Hem verbonden.

Bob de Raadt, contextueel hulpverlener, freelance gastdocent, vadercoach, boekenrecensent, auteur van 'Vaderschapskennis', eigenaar van www.bobderaadt.nl, pensionado.
(23-01-2025)

* Voor informatie over het Zorgcongres: www.hetzorgcongres.nl Van harte aanbevolen!
** Zie voor specifieke informatie over een postpartum depressie (ook m.b.t. een vader) > www.bobderaadt.nl/postpartumdepressie.php

- Bob de RaadtBob de Raadt • U • Ufreelance contextueel hulpverlener, gastdocent Erasmus MC Academie, blogger, vadercoachfreelance contextueel hulpverlener, gastdocent Erasmus MC Academie, blogger, vadercoach6 u • 6 uur geleden/27-01-2025 > post op LinkedIn.

Zorgcongres
Op 15 april 2025 mag ik spreken op het Zorgcongres (in Nijkerk, locatie De Schakel, vergader- en congrescentrum – Oranjelaan 10 – 3862 CX Nijkerk) over het belangrijke thema: 'De psychosociale stress bij kind/ouders rondom een medische opname'. Uit persoonlijke en beroepservaring weet ik welke impact de opname van een baby op een Intensive Care Neonatologie heeft voor ouders en dus ook voor een vader.
Die persoonlijke ervaring zal ik nooit vergeten, zo indringend is dat geweest. Het raakte mijn

[6] www.cgmv.nl

onzekerheid en onmacht. Het gaf angst en tranen. “Hoe gaat het met mijn kind?” “Hoe levensbedreigend is haar medische situatie?” “Zal zij hier goed doorheen komen?” Gebeden en gedachten werden omhoog gezonden. Een 'hotline'. Ik liep door een lange, schier eindeloze gang en kon mijn tranen niet bedwingen. Mijn stress: onmacht, onzekerheid, onbekendheid, afhankelijkheid, angst, ongerustheid.

Een medische opname van een kind op een IC is ingrijpend en vaak een emotionele rollercoaster. Wat er zich op zo'n afdeling afspeelt, is voor de buitenwereld veelal onbekend. Die kloof moet door menig ouder overbrugd worden. Die stress geldt ongeacht de leeftijd van het kind (een baby of een 17-jarige; bij acute problematiek of bij chronische ziekte).
Ook op de afdelingen verloskunde en de neonatologie kennen patiënten en ouders stressfenomenen: verschillende emoties, onmacht, slaapproblemen, spanningsklachten, geleefd worden, afhankelijkheid, onbegrip, hoofdpijn, kort lontje, tijdgebrek, paniek. Het is belangrijk om op het Zorgcongres aandacht te besteden aan deze aspecten, zeker met het oog op de geboortezorg. Denk maar aan postpartumstress en kenmerken van een postpartum depressie, zowel bij de moeder als bij de vader/partner. Dat laatste is veelal een te weinig gesignaleerd en onderkend probleemveld. Goed om daar als beroepsgroep bij stil te staan op het Zorgcongres.
Voor informatie: www.hetzorgcongres.nl
Zie ook op: https://lnkd.in/gpN7irGZ

https://lnkd.in/ey5QE5aw - https://lnkd.in/e2FyUezg - https://lnkd.in/e7kdUSz5 - https://lnkd.in/e6g3CD_4

Jozua Van Duuren @thijsaarten Sanghieta Ramlal-Orie Hanneke Torij Eric Steegers Marijke Sniekers Marjolein Keij Marion van Bommel Cecile Winkelman, MA

hashtag#patrascense hashtag#kansrijkestartvoorvaders hashtag#vaders hashtag#geboortezorg hashtag#betrokkenvaderschap

❖

NEW PUBLICATIONS [7]

Açıl, D., Puhlmann, L., White, L. O., & Vrticka, P. (2024). Caregiver or playmate? Fathers’ and mothers’ brain responses to ball-play with children. *Cognitive, Affective, & Behavioral Neuroscience*, 1-20. https://doi.org/10.3758/s13415-024-01237-1

Alhazmi, R. (2024). The association between social anxiety disorder and parenting style among nursing students. *BMC nursing*, *23*(1), 920. https://doi.org/10.1186/s12912-024-02584-7

[7] Bron: the Special Interest Research Group on Father-Child Attachment and Relationships (SIRG-FCAR); our first newsletter of 2025 - sirg-fcar@listes.umontreal.ca - Audrey-Ann Deneault<audrey-ann.deneault@umontreal.ca

Allan, K., Johnston, M., Boddy, E., & Green, V. A. (2024). Mothers' and fathers' definitions of bullying and the strategies they would recommend to their children in response to bullying. *Pastoral Care in Education*, 1–21. https://doi.org/10.1080/02643944.2024.2435004

Angwenyi, V., Fletcher, R., Mwangi, P. M., Kabue, M., Odhiambo, R., Mulupi, S., ... & Abubakar, A. (2024). Engaging fathers (to-be): a pilot study on the adaptation and programme experience of SMS4baba intervention in Kenya's informal settlements. *BMC Public Health*, *24*(1), 3603. https://doi.org/10.1186/s12889-024-21057-9

Bensimon, M., & Afota Assaf, E. (2024). Intergenerational transmission of combat-related posttraumatic stress disorder: The offspring's lived experience. *Psychological trauma: theory, research, practice and policy*.https://doi.org/10.1037/tra0001825

Bolsby, S., Breen, K., & Wu, H. (2024). Bringing birth fathers to the forefront: A two-decade scoping review of birth father experiences in adoption. *Journal of Family Theory & Review*, *16*(4), 907-923. https://doi.org/10.1111/jftr.12590

Brown, D. W., Bryant, S., Lozada, F. T., Bocknek, E., & Brophy-Herb, H. (2024). A Thematic Analysis of Low-Income African American Fathers' Meta-Emotion Interview Responses. *Journal of Black Psychology*. https://doi.org/10.1177/00957984241302542

Bustos, Y., Uriarte, J., Glownia, K., Leon, A., & Santiago, C. D. (2024). Stress and child internalizing symptoms: examining the moderating role of Latino fathers' warmth and support. *Family Process*. https://doi.org/10.1111/famp.13046

Byrne, S. P., & Morawska, A. (2024). Enhancing father involvement by increasing flexibility: Meeting fathers halfway. *Journal of Child Health Care*, *28*(4), 695-699. https://doi.org/10.1177/13674935241295804

Carbone, A., Pestell, C., Nevill, T., & Mancini, V. (2024). The indirect effects of fathers' parenting style and parent emotion regulation on the relationship between father self-efficacy and children's mental health difficulties. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *22*(1), 11. https://doi.org/10.3390/ijerph22010011

Chiang, S. C., Bai, S., Mak, H. W., & Fosco, G. M. (2024). Dynamic characteristics of parent–adolescent closeness: Predicting adolescent emotion dysregulation. *Family Process*. https://doi.org/10.1111/famp.12978

Dann, Y., Egotubov, A., Gordon Hecker, A., Sheiner, E., Uzefovsky, F., & Gueron Sela, N. (2024). Paternal depressive symptoms and infant respiratory sinus arrhythmia predict empathy-related behaviors. *Psychophysiology*. https://doi.org/10.1111/psyp.14737

Davies, S. J. (2024). Empathy, theory of mind, and psychological outcomes in early parenthood: comparing mothers, fathers, and non-parents. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 1–19. https://doi.org/10.1080/02646838.2024.2442470

Deneault, A. A., Carone, N., & Madigan, S. (2024). A call to represent the current diversity of family forms in attachment research. *Attachment & Human Development*, 1–11. https://doi.org/10.1080/14616734.2024.2441990

Deng, Y. T., & Luo, Y. (2024). Perceived parental warmth, emotional stability, and academic burnout of adolescents: a longitudinal mediation study. *Educational Psychology*, *44*(9–10), 1019–1031. https://doi.org/10.1080/01443410.2024.2435548

Diniz, E., Brandão, T., & Veríssimo, M. (2024). What makes fathers involved? Fathers' time, education, and cooperative coparenting. *Current Psychology*, 1-11. https://doi.org/10.1007/s12144-024-07214-8

El-Bouhali-Abdellaoui, F., Voltas, N., Morales-Hidalgo, P., & Canals, J. (2024). Examining the Relationship Between Parental Broader Autism Phenotype Traits, Offspring Autism, and Parental Mental Health. *Autism research: official journal of the International Society for Autism Research*. https://doi.org/10.1002/aur.3295

Ellis, J., & Wier, J. (2024). The psychological impact of birth trauma on fathers: a narrative review. *British Journal of Midwifery*, *33*(1), 22-31. https://doi.org/10.12968/bjom.2024.0052

Ercevik, C., & Koc, G. (2024). Effects of Turkish fathers' gender role attitudes, marital adjustment, and maternal attachment on prenatal paternal attachment in third trimester. *Women & Health*, *65*(1), 71–82. https://doi.org/10.1080/03630242.2024.2440453

Fernández, O., Aldoney, D., Fernández, S., Pérez, F., García, I. M., Pérez, C. J., & Coo, S. (2024). Fathers' Involvement: Mothers' Perceived Benefits of Promoting Paternal Involvement Through a WhatsApp-Based Preventive Intervention for Postpartum Depression. *International Journal of Men's Social and Community Health*, *7*(2), 35-47. https://doi.org/10.3138/ijmsch.2024.0004

Heffernan, M. E., Alfieri, N. L., Keese, A., Bendelow, A. C., Casale, M., Smith, T. L., ... & Macy, M. L. (2024). Differences in responsibility for child healthcare by parent gender: A cross-sectional study. *Social Science & Medicine*, 117576. https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2024.117576

Heinonen, K. (2024). Fathers' experiences of becoming and being a father of twins in a multiple-birth family. *Women and Children Nursing*. https://doi.org/10.1016/j.wcn.2024.12.002

Kazemi, M., Khalili, P., Hasani, H., Chavoshian, F., Jalali, Z., Hadavi, M., ... & Jamali, Z. (2024). Paternal addiction to cigarettes, alcohol, and opium and the psychological distress of their youths in southeast Iran. *Scientific Reports*, *14*(1), 30861. https://doi.org/10.1038/s41598-024-81635-0

Labrell, F., Hassler, C., Dufour, C., Grill, J., & Câmara-Costa, H. (2024). Fathers' Experience of Their Child's Paediatric Brain Tumour. *Cancer reports (Hoboken, N.J.)*, *7*(12), e70061. https://doi.org/10.1002/cnr2.70061

Laflamme, E., Matte-Gagné, C., Bourget, R., & Fortin, F. (2024). Infant temperament and coparenting support as antecedents of French-Canadian fathers' autonomy support during toddlerhood. *Parenting*, 1–24. https://doi.org/10.1080/15295192.2024.2441317

Lai, K. H., Swirbul, M. S., Cabrera, N., Libertus, M. E., & Tamis-LeMonda, C. S. (2024). Fathers' and Mothers' Socialization Goals for Their Young Children: Similarities,

Differences, and Couple Agreement. *Parenting*, 1–22. https://doi.org/10.1080/15295192.2024.2437155

Le Driant, B., & Hamon, E. (2024). Fatherhood in the context of preterm birth: A narrative review of contemporary research evidence. *Journal of Family Theory & Review*. https://doi.org/10.1111/jftr.12591

Liu, C. C., Zhang, X., & Cheung, W. M. (2024). The longitudinal interplay of mothers' and fathers' literacy teaching and Chinese preschool children's literacy interest and word reading abilities. *Reading and Writing*, 1-22. https://doi.org/10.1007/s11145-024-10619-3

Maratia, F., & Crocetti, E. (2024). One way or another… or both: Different roles of fathers, mothers, and adolescents in the intergenerational transmission of inclusive attitudes. *Family Process*. https://doi.org/10.1111/famp.13023

May, P. A., Hasken, J. M., Stegall, J. M., Mastro, H. A., Baete, A., Russo, J., ... & Hoyme, H. E. (2024). Maternal and paternal risk factors associated with diagnoses within the continuum of fetal alcohol spectrum disorders in the USA: Proximal and distal influences. *Alcohol: Clinical and Experimental Research*. https://doi.org/10.1111/acer.15501

Osborne, A., & Ahinkorah, B. O. (2024). The paternal influence on early childhood development in Africa: implications for child and adolescent mental health. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, *18*(1), 1-8. https://doi.org/10.1186/s13034-024-00847-4

Pan, B., Wang, Y., Xu, P., Gong, Y., Zhao, C., Miao, J., & Li, Y. (2024). The complex longitudinal influence of paternal and maternal parental psychological flexibility on child problem behavior: exploring the role of parenting styles. *BMC Psychology*, *12*(1), 793. https://doi.org/10.1186/s40359-024-02291-7

Park, Y., Volling, B. L., Maguire-Jack, K., & Park, Y. (2024). The role of depression in the relationship between psychological intimate partner violence and mothers' and fathers' spanking: An actor–partner interdependence mediation model. *Psychology of Men & Masculinities*. http://doi.org/10.1037/men0000508

Ranta, M., Paloniemi, S., Böök, M. L., & Rönkä, A. (2024). Learning and Developmental Pathways in Early Coparenting Among Finnish First-Time Parental Couples'. *Journal of Adult Development*, 1-17. https://doi.org/10.1007/s10804-024-09505-7

Rios, J., Frieson, T., Ray, N., Edwards, D., Pérez-Escamilla, R., & O'Connor Duffany, K. (2024). Black Fathers' Views on Breastfeeding Facilitators, Barriers, and Support Services: Insights from a Qualitative Community-Based Participatory Research Study. *Maternal & Child Nutrition*. https://doi.org/10.1111/mcn.13776

Shay, S., Zamir-Sela, Y., Darwish, S., Gilboa, Z., Maimon-Alimi, M., & Arbel, R. (2024). "Do I know how you feel?" Parents' and adolescents' recognition of each other's daily moods. *International Journal of Behavioral Development*. https://doi.org/10.1177/01650254241289312

Shorey, S., Chee, C., Sambhi, S. K., Chong, S. C., & Choolani, M. (2024). Fathers' experiences with supportive parenting interventions: A qualitative systematic review. *Family Process*. https://doi.org/10.1111/famp.13037

Sriyasak, A., Howharn, C., Chookunhom, P., Ket-In, V., & Sarakshetrin, A. (2024). Thai Fathers' Involvement in Childcare During Early Childhood: A Mixed-Methods Study. *American Journal of Men's Health, 18*(6). https://doi.org/10.1177/15579883241301830

Throm, J. K., Dörsam, A. F., Micali, N., Preissl, H., & Giel, K. E. (2024). Dyadic Psychopathology and Adjustment to Parenthood in Families with and without Eating Disorder History-Findings from a Longitudinal Study. *The International Journal of Eating Disorders*, 10.1002/eat.24338. https://doi.org/10.1002/eat.24338

Turney, K., & Kaiser, D. E. (2024). Paternal incarceration, child care instability, and children's wellbeing. *Journal of Marriage and Family*. https://doi.org/10.1111/jomf.13051

Ünlü Suvari, G., Aktaş Demir, S., Uludağ, D. S., & Margirit Coşkun, A. (2024). Analyzing the mother and father's parenthood behaviors in the early postpartum period. *International Journal of Gynaecology and Obstetrics*. https://doi.org/10.1002/ijgo.16135

Voith, L. A., Russell, K. N., Withrow, A., Kearney, J., Xia, T., & Coleman, D. (2024). Elevating Black fathers' experiences in the National Fatherhood Initiative: Strengths and areas for improvement of 24/7 Dad® curriculum and case management services. *Family Process*. https://doi.org/10.1111/famp.13036

Wang, S. (2024). Exploring Fathers' Communicative Experiences with Teachers in Chinese Kindergartens. *Early Childhood Education Journal*, 1-20. https://doi.org/10.1007/s10643-024-01812-8

Wang, S. H., Lee, J. T., Lin, M. C., Wu, C. S., Thompson, W. K., & Fan, C. C. (2024). Associations of paternal age with offspring under-five mortality and perinatal outcomes: a cohort study using claims data in Taiwan. *BMJ Public Health, 2*(2). https://doi.org/10.1136/bmjph-2024-001113

Way, L., Tarrant, A., & Ladlow, L. (2024). Enhancing the participation of young and minoritised fathers in peer research: An intersectional reflexive analysis of methods and ethics. *Methodological Innovations*, 20597991241299803. https://doi.org/10.1177/20597991241299803

Wright, K. (2025). Masculinities, Migration and Inter-Generational Relations. Palgrave McMillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-75460-9

Ying, J., Liu, S., Ren, Y., Shi, J., & Wu, X. (2024). Perceived parenting styles and adolescents' problematic internet use: Examining the parent–child same-sex matching effect. *Family Relations*. https://doi.org/10.1111/fare.13130

Yoon, S., Wang, J., Chang, Y., Lee, J. Y., Nho, C. R., Chung, I. J., & Schoppe-Sullivan, S. J. (2024). Profiles of father involvement among unmarried Black fathers and child social–

emotional functioning. *Social Development*, *34*(1), e12785. https://doi.org/10.1111/sode.12785

Zhou, S. S., Lu, J., Qin, A., Wang, Y., Gao, W., Li, H., & Rao, L. (2024). The role of paternal support in breastfeeding outcomes: A meta-analytic review. *International Breastfeeding Journal*, *19*(1), 84. https://doi.org/10.1186/s13006-024-00694-1

Zhu, J., Deneault, A. A., Seal, H., Lucchese-Lavecchia, G., Madigan, S., & Bureau, J. F. (2024). Examining the link between parental relationship functioning and parent sensitivity: A meta-analysis. *Attachment & Human Development*, 1–28. https://doi.org/10.1080/14616734.2024.2441146

Vaderschapstheorie

(1) Patrascentie (transitie naar vaderschap) en geboortezorg

Ik heb een aantal experts gevraagd naar hun expertise wat betreft vaders die in de geboortezorg de transitie maakten naar vaderschap. Wat is hun ervaring, visie en aanbeveling m.b.t. tot vaderbetrokkenheid en vaderparticipatie (in de geboortezorg). Hier volgen reacties op mijn uitnodiging om te reflecteren op de volgende items:

1. **Hoe zie jij de rol van de biologische vader voor, tijdens en na de bevalling? Welke pleidooi zou jij willen voeren m.b.t. betrokken vaderschap?**

1.1

Op dit moment zie ik dat (biologische) vaders vaak in de hoek van de kamer blijven staan of juist daar worden neergezet door zorgprofessionals. Zij laten alles over aan moeder/zorgprofessionals. Ik ben zelf niet aan het werk als obstetrieverpleegkundige, maar dit valt mij vooral op na de bevalling. Vaders willen geen flesje geven, niet te luier verschonen, niet buidelen enz. Ik merk dat zij dit spannend vinden. Door vader uit te leggen dat het belangrijk is om moeder hierbij te ondersteunen en aan te geven wat vader kan doen, hoop ik dat vader dit oppakt en de zorg voor baby en moeder oppakt.
Ik zou de vader graag zien als iemand die betrokken is bij moeder en kind. Vader kan nauw betrokken zijn bij de zwangerschap en door mee te gaan naar afspraken bij de verloskundige of gynaecoloog. Voor de vader wordt het dan een stuk echter, als hij het hartje voor het eerst hoort kloppen enz. Vader kan ondertussen ook veel vragen stellen.
Tijdens de bevalling zou ik graag een vader zien die er voor de moeder is. Hij kan zorgen voor een comfortabele en ontspannen omgeving en fysieke en psychologische steun. Ik vind dat zowel moeder, als vader samen een bevalling doen.
Na de bevalling zie ik graag een vader die betrokken is bij de zorg van het kind én moeder. Hij biedt steun door bijvoorbeeld de fles te geven, baby in bad te doen, luier verschonen, buidelen met de baby enz. Verder houdt vader moeder in de gaten en ondersteunt haar waar nodig.

1.2

Op het moment zie ik vaak dat de zwangerschap en de bevalling iets is voor de vrouw en de vader hier nauwelijks een bijdrage aan levert. Ik zie regelmatig dat de vader tijdens de bevalling op een stoel in een hoekje bij het hoofdeinde wordt gezet. Na de bevalling is het wisselend hoe betrokken een vader is. Regelmatig zie ik vaders die op de slaapbank liggen te slapen in de nacht/ochtend en de

zorg overlaat aan de verpleegkundige of aan moeder als die daartoe in staat is. Als ik dan vraag wil jij het verzorgingsmoment doen dan zegt vader vaak “nee”. Ik doe het thuis wel. Wanneer ik zie dat ze twijfelen of onzeker zijn, dan probeer ik ze aan te moedigen door te zeggen: “Kom maar, we doen het samen. Je kan het vast!" Vaak gaan ze dan lachen en komen ze toch maar naar het bedje of naar die commode. Door ze tips en tops te geven zie ik de vader vaak groeien en dan zijn ze trots dat ze het toch maar mooi gedaan hebben. Tevens zie ik dan ook vaak de trots bij moeder.
Ik zou een vader graag willen zien als iemand die betrokken is bij moeder en kind. Die communiceert met moeder hoe haar te helpen in de zwangerschap, tijdens de bevalling en hierna. Die actief bezig is met informatie inwinnen hoe de zwangerschap, bevalling en vaderschap zijn/kan zijn en zijn grenzen hierin aangeeft.
De zorgverleners hebben hier een grote rol in om vader hierbij te blijven betrekken. De zorgverleners moeten ook aandacht hebben voor de emoties van vader.

1.3

Voor de bevalling:

- begeleiden en steunen
- mee doen in de dingen die je vrouw ook niet mag zoals alcohol of bv. roken enz.
- rustiger en liever met je vrouw en haar emoties/uitspattingen omgaan
- lichamelijk ondersteunen waar nodig (zoals bv. onderrugmassage of voetmassage)
- de ‘kwaaltjes’ van je vrouw serieus nemen en er geen lolletje of aanstellerij van maken
- ouderschapsboeken lezen
- meegaan naar ziekenhuisafspraken
- informatie inwinnen en kennis opdoen over bevalling

Tijdens de bevalling:

- steunen (lief zijn, masseren, kriebelen ter ontspanning van de vrouw, handen vasthouden laten leunen op je indien nodig, vasthouden, supportende uitspraken)
- accepteer wat er wordt gezegd tegen je en laat het gelijk langs je glijden. Geef geen tegenwoord of keer niet in de slachtofferrol, omdat je vrouw bv. schreeuwde.

Na de bevalling:

- deel de zorg, het is niet je vrouw haar kind: het is jullie kind
- neem wat meer zorg op je zeker tot je vrouw hersteld is.
- bied hulp aan
- accepteer emotionele disbalans en steun hierin. Neem dingen die er worden gezegd niet te nauw. Er zijn heel veel hormonale veranderingen.

1.4

De rol van de vader **voor** de zwangerschap Wanneer je als stel (man/vrouw) bewust kiest om samen zwanger te worden, dan zou ook een vader zich moeten voorbereiden op de zwangerschap. Niet alleen voor de zwangerschap er bewust mee bezig zijn, maar ook tijdens en na de zwangerschap. Samen gaan nadenken hoe jij jezelf ziet als vader en wat jou rol is. Samen gaan nadenken wat je hiervoor nodig hebt. Bewust bezig zijn met ‘gezond’ eten, eventueel stoppen met roken/drugs en alcohol beperken. Wat roken/drugs hebben bijvoorbeeld ook invloed op het ongeboren/geboren kind. Tijd vrijmaken om samen naar een afspraak te gaan voor een intakegesprek met de verloskundige/gynaecoloog. Betrokkenheid tonen door bijvoorbeeld zelf vragen te stellen of advies vragen. Nagaan/denken over werk. Zelf minder gaan werken en een papadag nemen.

De rol van de vader **tijdens** de zwangerschap.
Wanneer het is gelukt om zwanger te zijn, dan moet je als stel er samen voor gaan. Waarbij ook de vader rekening moet houden met zijn vrouw en het : ongeboren kind. Betrokken zijn

en dat kan zijn door vragen te stellen of door zelf informatie op te zoeken en daarmee in gesprek te gaan met zijn partner. Samen naar alle afspraken gaan waarbij er dan een echo gemaakt wordt of belangrijke informatie verteld wordt.
De rol van de vader **na** de zwangerschap Actief bezig zijn in de verzorging van het kind. Soms is het ook goed om elkaar wat te gunnen, bijvoorbeeld tijdens een voeding laten slaap. Vragen stellen aan de gynaecoloog/kraamzorg/verpleegkundige of andere hulpverleners.
1.5
Het maakt in principe niet uit in welke fase van de zwangerschap je zit, of tijdens de bevalling en in de kraamtijd of erna . De vader moet vanaf het begin betrokken worden. Het is ook zijn zwangerschap! Betrokkenheid en zorg geeft hem meer het gevoel er ook toe te doen net als zijn zwangere vrouw/partner. Samen naar de verloskundige, samen je voorbereiden op het krijgen van een kind, samen de zwangerschap doormaken maakt dat het ook meer zijn zwangerschap is, ook al gebeurt er niks fysieks in zijn lichaam. Ook de vrouw moet hierin gestimuleerd worden. Ook vanuit de voorlichting moet veel meer de vader betrokken worden. Bijna een soort verplichting dat vader mee moet naar controles en bijeenkomsten. Zo begrijpt hij wellicht de vrouw beter, maar ook, omdat hij ook wordt betrokken tijdens gesprekken en controles, dat er bij hem ook gevoelens/gedragingen kunnen veranderen (en er mogen zijn), zodat hij ook weet wat er gebeurt tijdens de zwangerschap en wat hij kan verwachten tijdens de bevalling en de zorg erna. Daarbij ook van belang dat het krijgen van een kind en het opvoeden niet iets erbij is, of vooral voor de moeder, maar dat het hard werken is en dat hij weet waar hij hulp en ondersteuning kan zoeken/vinden. Vader moet net zo goed in het middelpunt staan als de moeder. Goed voorbereid zijn op de bevalling maar zeker ook erna maakt dat alle neuzen dezelfde kant op staan, “je weet wat er van je verwacht wordt” en dat alle onzekerheden en emoties er net zo goed bij de moeder als de vader kunnen/mogen zijn. Het is iets van ‘samen’. De moeder is net zo belangrijk als de vader, het is net zoveel zijn als haar kind.

2. **<u>Welke tips/adviezen zou jij aan deze vader mee willen geven?</u>**
2.1
Wees niet onzeker. Iedere vader die voor het eerst papa wordt, is onzeker en bang om iets fout te doen. Door juist voor je kind te zorgen, leer je minder onzeker te zijn. Iedere vader maakt fouten en doet het niet in 1 keer goed.
Ik zou ook het advies geven om te buidelen met zijn kind. Hierdoor vormt er een band tussen vader en kind. Wat er ook weer voor zorgt, dat er op een later termijn voordelen zijn.
Stem de zorg samen met moeder af. Door goede afspraken te maken met elkaar, gaat de zorg van het kind ook makkelijker.
Ik zou het advies geven om boeken, artikelen en filmpjes te lezen/kijken. Hierdoor krijgt vader meer kennis over wat hij kan verwachten en hoe om te gaan met de situatie.
2.2
Wees niet bang/onzeker over jouw rol als vader en hierbij ook nog als partner. Ook jij moet het leren en ook jij bent belangrijk voor het kind. Het is ook van belang dat jij een band hebt met het kind en jij mag jouw behoeftes daarover uitspreken. Zorg ook dat dit al voor de bevalling bekend is bij je partner en eventueel de zorgverleners. Bespreek als je dingen lastig vindt in je nieuwe rol als vader, maar ook in je “oude” rol als partner.
2.3
- Vraag aan je vrouw wat zij verwacht voor, tijdens en na de bevalling van je

- lees bovenstaande algemene tips
- Win informatie in over zwangerschap/bevallen/opvoeden!

2.4

Actief aanwezig zijn tijdens de verzorging. Laat zien dat je als vader er voor je kind wilt zijn en als dat spannend is het kunnen aangeven. Het is niet erg om aan te geven als je het spannend vindt om bijvoorbeeld een luier te verschonen/fles te geven, maar als dit niet wordt uitgesproken dat weten de andere het ook. Spreek je emotie uit. Hierdoor kan er hulp aangeboden worden. Wanneer je ziet dat je partner vermoeid is, je partner laten slapen en zelf de zorg van jullie kind overnemen of eventueel hiervoor hulp inschakelen. Op de afdeling zijn alle kinderverpleegkundigen bereid om te helpen/mee te denken over een situatie. Probeer niet alle medische woorden of aandoeningen op google op te zoeken en zelf te gaan dokteren. Het is altijd beter om het aan een arts te vragen of aan de verpleging. Wanneer er ergens zorgen over zijn, vragen mag altijd. Niks is gek of raar, vragen staat vrij.

2.5

· Ga mee naar controles.
· Ga naar bijeenkomsten die gericht is op beide als ouders, net zoals de zwangerschapsgym/yoga.
· Geef aan dat jij er graag betrokken wilt zijn en dat je hier graag over geïnformeerd wilt worden maar dat je mogelijk niet weet welke paden je kunt/moet bewandelen.

- www.dewereldvanmeja.nl/patrescentie-een-nieuw-begrip-sander-voesten-auteur-van-het-boek-dubbel-gevoel-over-zijn-start-als-vader/

(2) Vaderfactor [8]

- Hardcore-DJ **Sefa Vlaarkamp** (23) vertelt over zijn houvast in zijn leven. “In de eerste jaren van mijn bestaan heb ik een wond opgelopen doordat ik zonder vader opgroeide. Ik heb een vaderfiguur gemist, er was geen rots waar ik op kon bouwen. Ik heb nooit net mijn vader kunnen stoeien. De emotionele warmte en stabiliteit van een traditioneel gezin ken ik niet”. “Door het christendom ontdekte ik het concept van onvoorwaardelijke vergiffenis voor iets wat niet recht te zetten is”. (ND, 19-06-2024, pag. 18-19, interview door Roeland van Mourik).[9]
- Mohammed Benzakour beschrijft de herinneringen aan zijn vader, een reus uit de Rif. Een migratiegeschiedenis en een integratiegeschiedenis. **De reus uit de Rif – Herinneringen aan mijn vader**
  ‘Mijn vader, net zo cum laude analfabeet als mijn moeder, nooit schoolgegaan, nooit de pen geroerd, onbekend met boek, smartphone en Google. Een ongeletterde man van de bovenste plank (met wel de indrukwekkendste handtekening)’.

[8] Zie meer informatie op www.bobderaadt.nl/vaderfactor.php en in verschillende edities van Vaderschapskennis; vindplaats: www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php

[9] Zie ook het interview met hem in ND zaterdag 2 november 2024, pag1, 4-5. Interview door Roerland van Mourik: Hardstyle dj Sefa bezoekt hervormde kerkdienst. ‘Ik weet wat er te vinden is op de brede weg’. Verder zegt hij in het interview: “Er is iets hogers dan mijzelf waar ik me op kan richten. *Ik heb nooit een vaderfiguur gekend”. Maar door het christelijk geloof heeft hij de vaderlijke liefde wel leren kennen*. ‘Wees mijn verlangen, o Heer van mijn hart’.

Op 6 december 2021 overleed de vader van Mohammed Benzakour. Geboren in het ruige Rifgebergte, werd hij meer dan tachtig jaar later begraven in Bergen op Zoom, waar geen berg te bekennen is.
Toen het in de jaren zestig dankzij de wederopbouw steeds beter ging met de Nederlandse economie ontstond er een tekort aan arbeidskrachten. Net als veel andere 'gastarbeiders' verzeilde Mohammeds vader via avontuurlijke omzwervingen in Nederland. Hij settelde zich in Zwijndrecht, ging werken bij een oliefabriek en niet veel later voegden zijn vrouw en kinderen zich bij hem'.
De reus uit de Rif is een ontroerend eerbetoon aan de vader van Mohammed Benzakour. Een boek over inburgeren, over culturele verschillen, eten en reizen, over een veranderend Nederland, en over de liefde van een zoon voor zijn markante vader. Een literair kleinood[10].

Boekbespreking - review:

- Inge van der Vies (2024) *Was dit nu allemaal waard? De vele wegen die naar moederschap leiden; autobiografische roman* – Soest: Uitg. BoekScout; ISBN 9789465097541 – pp. 172, €20,50.

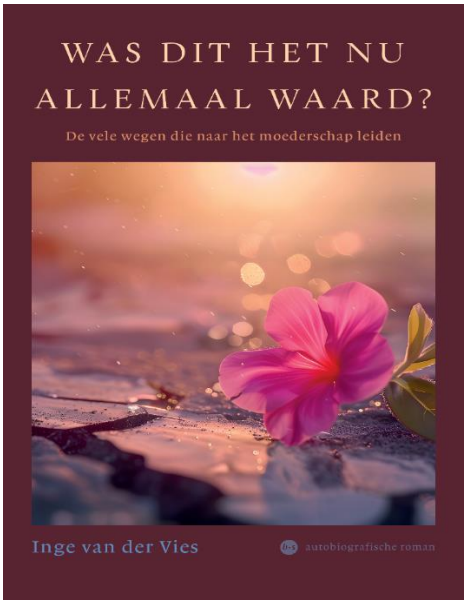

Review:
Misschien denk je bij het lezen van deze boektitel, wat doet dit boek in een editie van *Vaderschapskennis*? Die vraag kan ik mij goed voorstellen. Aanleiding voor het schrijven van een recensie was het verzoek van Inge van der Vies zelf, om een recensie over haar boek te schrijven. Dat verzoek heb ik gehonoreerd en al lezende heb ik gemerkt dat er in haar levensverhaal veel aspecten zitten die het vaderschap betreffen, het man-zijn en het zoon-

[10] www.benzakour.nl/book/de-reus-uit-de-rif-herinneringen-aan-mijn-vader/ - Recensie in het ND – Gulliver/boeken, door Lydia Fris: 'Een ketting van kluchten en treurspelen'; pag. 18 (datum: ??, niet genoteerd).

zijn, naast de aanwezige ‘dochter-zijn/vrouw-zijn/moeder-worden/dochter-krijgen’-aspecten in dit levensverhaal.

Life-events
Het levensverhaal van de auteur kent vele life-events, die schuren, pijn doen, trauma’s veroorzaken en het leven als kind en jeugdige bepalen en beschadigen. Later in haar leven komt deze mix van negatieve kind-ervaringen in haar eigen gedrag naar boven en dat is een pijnlijke, confronterende herinnering. Zij omschrijft die mix als “een liefdeloze moeder en een alcoholische vader”. In dat (gezins)klimaat is het logisch dat zij gezien wil worden. Zij heeft moeite op school, heeft met maken met verschillende relaties, verhuizingen en een echtscheiding van haar ouders. Op jonge leeftijd krijgt zij een relatie, wordt zij zwanger en dwingen haar ouders haar om een illegale abortus (een ‘slachtpartij’) te ondergaan, met alle schadelijke fysieke gevolgen van dien, naast de emotionele spanningen die dit alles oproept. Een pril huwelijk met Frits loopt op een scheiding uit: ´de relatie was gebouwd op zwaar verontreinigde grond’. Inge is dan 19 jaar.

Nieuwe relatie
Na enige tijd krijgt zij een nieuwe relatie, met Guus: vader van drie kinderen en een regelmatig contact met zijn ex-partner (inclusief een bezoekregeling, een alimentatie-regeling en andere verrassende relationele afspraken). Een ‘nieuw samengesteld’-gezin ontstaat, met allerlei ups en downs. Uiteindelijk reizen Guus en Inge regelmatig naar de kust van Spanje en voelen zij zich daar thuis. Guus krijgt een baan in Spanje en het Spaanse avontuur krijgt meer en meer vorm. Zij wonen in een luxe woning, hebben een bruisend uitgaansleven en een uitgebreide vriendengroep. In dat Spaanse klimaat, waarin de kinderen van Guus regelmatig op bezoek komen en Inge zich een goede bonusmoeder voelt, komt de weggeduwde kinderwens bovendrijven. Dat heeft grote gevolgen. De relatie bekoeld tussen Inge en Guus. Haar kinderwens raakt zijn vaderschap en zijn verlangen naar vrijheid. Die blijken onverenigbaar. Dat leidt tot nieuwe ontwikkelingen en een toch nog onverwachte zwangerschap, die haar levenswens vervult. Uiteindelijk keert Inge naar Nederland terug; veel ervaringen rijker.

Vaderschap – manbeeld – zoonschap: vaderfactor
Ik had het in deze recensie al eerder over ‘dat er in haar levensverhaal veel aspecten zitten die het vaderschap betreffen, het man-zijn en het zoon-zijn’. Een alcoholische vader, met alle destructieve gedragingen en gevolgen van dien, in een ontwricht huwelijks- en gezinsleven. Met een intergeneralistische context en in het tijdsbeeld van de na-oorlogse jaren. Frits, vriend van Inge, komt ook uit een problematisch gezin. Guus blijkt uiteindelijk niet de ideale man te zijn en zijn zoon Bobby mist hem enorm: als vaderfiguur, als voorbeeld, als maatje. Vaderfactoren van formaat. Die aspecten hebben grote impact op Inge. Door het vertrek uit Spanje zal de dochter van Inge haar Spaanse vader niet vaak meer zien.

Was dit het nu allemaal waard?
Dat is de titel van het boek. De titel is afkomstig van een confronterende vraag van Inge’s moeder. Dat is een goede vraag, zeker als iemand terugkijkt op alle ervaringen en verwachtingen in het leven.

Ondanks alle emotionele slagvelden, die zij in haar boek vertelt, voelt Inge zich toch overwinnaar: in haar moederschap, als moeder van haar dochter. Mede door de vervulde kinderwens, eerst latent aanwezig, daarna niet meer te verbergen.

Life-events

Het boek is een roman, leest gemakkelijk en is persoonlijk. Het is een levensverhaal met veel strijdtonelen, relaties, trauma's, teleurstellingen en avonturen. Ingrijpende life-events. '*Was dit het nu allemaal waard?*' is een duidelijke autobiografische roman. Aanbevolen voor degene die houdt van dit soort persoonlijke levensgeschiedenissen.

Samenvatting (bron: www.boekscout.nl/shop2/boek/9789465097541)

Ervan uitgaande dat er een vrije keuze is: wat is het dat de hedendaagse vrouw doet beslissen om moeder te worden en voor het ouderschap te gaan? Is het iets triviaals met hormonen, de biologische klok? Heeft het te maken met ons onderbewuste oerinstinct, dat uiteindelijk toch door onze gecultiveerde evolutie heen dringt en, ten spijt van 'de pil', zijn plaats opeist? Waarschijnlijk ligt er meer aan ten grondslag en is het iets gecompliceerder dan dat.

In dit boek beschrijf ik mijn persoonlijke zoektocht naar het antwoord op die ene vraag. Op een leeftijd waarop er meer achter mij ligt dan voor mij wandel ik met de wijsheid van nu het levenspad in omgekeerde richting nog eens af. Ik neem je als lezer mee naar gebeurtenissen en herinneringen van voorheen, zoekend naar de referentiekaders die mij voor het moederschap deden kiezen.

Over de auteur (bron: www.boekscout.nl/shop2/boek/9789465097541)

Inge van der Vies stond op haar zestiende al op eigen benen. Met weinig opleiding, maar tomeloze nieuwsgierigheid heeft ze dat in de loop van haar leven ruimschoots ingehaald. Haar doel was nooit carrièregericht, maar ze had interesse en belangstelling voor alles wat op haar pad kwam. Tot haar dertigste was ze vooral werkzaam in de commerciële wereld van reclame en marketing. Na de geboorte van haar dochter veranderde dat radicaal naar de maatschappelijk betrokken kant. Dat was een werkomgeving die beter aansloot bij het alleenstaand moederschap. Ze begon bij Vluchtelingenwerk, waar ze merkte dat het mensenwerk haar persoonlijk veel beter paste dan het abstracte en zakelijke reclame- en marketingwereldje. De laatste vijftien jaar van haar werkzame leven werkte ze bij Humanitas binnen opvoedingsprojecten, waar zij zich thuis voelde als een vis in het water.